

**Neuropsychopharmacologia
Hungarica**

a Magyar Pszichofarmakológusok
Társasága tudományos folyóirata
Official Journal of the Hungarian
Association of Psychopharmacology
IX. évf. 3. szám, 2007. október
Vol. IX. No. 3. October 2007

Alapító főszerkesztő: Gaszner Péter
Felelős szerkesztő: Faludi Gábor

Rovatvezetők:

Bánki M. Csaba (esettanulmányok)
Péter László (folyóirat referátum)
Degrell István (eredeti közlemények)
Kovács Gábor (rövid közlemények és szerkesztőségi levelek)
Molnár Gyula (könyvreferátum)

Szerkesztőbizottság:

Thomas A. Ban, Borvendég János, Fürst Zsuzsanna, Janka Zoltán, Magyar Kálmán, Palkovits Miklós, Perényi András, Rihmer Zoltán, Szabadi Elemér, Szirmai Imre, Szűcs Attila, Tringer László, Trixler Mátyas
Olvasószerkesztő: Biró Sándor

Felelős kiadó:

Magyar Pszichofarmakológusok Társasága

Levelezési cím (és hirdetésfelvétel):
Neuroline, 1286 Budapest, Pf. 12

Megjelenik negyedévente

A kéziratokat – három példányban –
kérjük a következő címre küldeni:
Dr. Faludi Gábor
1125 Budapest, Kútvolgyi út 4.
Tel/fax: (36-1) 355-8498
E-mail: faludi@kut.sote.hu

Kiadja a Neuroline Bt.

A kiadásért felel a Magyar Pszichofarmakológusok Társasága elnöke

Szerkesztőség:

1028 Budapest, Dér u. 14/B.
Tel/Fax: (361) 275 7085

Nyomdai előkészítés:

Animula, 1026 Budapest, Bimbó u. 184.
Tel: 06-20-350-8106, fax: (36-1) 200-0716
E-mail: biros@animula.hu

Készült: Xilon Bt. Budapest**Előfizethető a szerkesztőségben**

(1028 Budapest, Dér u. 14/B.)
Szám száma: 10400212-02104090
Előfizetési díj egy évre: 3150 Ft
Egyes szám ára: 525 Ft
INDEX HU ISSN 1419-8711

MEDLINE/INDEX MEDICUS

A borítón Derkovits: Szentendrei táj

Founding chief editor:

Peter Gaszner (Budapest)

Editor in chief: Gábor Faludi (Budapest)
Publisher's e-mail: faludi@kut.sote.hu

Editors:

Original articles: István Degrell (Debrecen)
Case reports: Csaba M. Bánki (Nagykálló)
Short communications and letters: Gábor Kovács (Budapest)
Books: Gyula Molnár (Budapest)
Articles-referats: László Péter (Budapest)

Editorial Board:

Thomas A. Ban (Toronto), János Borvendég (Budapest), Zsuzsanna Fürst (Budapest), Zoltán Janka (Szeged), Kálmán Magyar (Budapest), Miklós Palkovits (Budapest), András Perényi (Melbourne), Zoltán Rihmer (Budapest), Elemér Szabadi (Nottingham), Imre Szirmai (Budapest), Attila Szűcs (Kecskemét), László Tringer (Budapest), Mátyas Trixler (Pécs)

Editorial address:

1028 Budapest, Dér u. 14/B.
Phone/Fax: (361) 275 7085

Manuscripts:

Gábor Faludi, 1125 Budapest, Kútvolgyi út 4.
Phone/fax: (36-1) 355-8498

Subscription: annual (6 issues) 3150 HUF,
one issue: 525 HUF

OFF-LABEL ALKALMAZÁSOK (szakmai érvek, finanszírozási lehetőségek)

A mai pszichiáterekeknek, hála a gyógyszeripari kutatásoknak, hatalmas a terápiás arzenálja, rengeteg gyógyszer közül választhatnak a terápia kialakításánál. A modern kor terméke azonban, hogy a szakmai érvek mellett egyre inkább gazdasági, finanszírozási megfontolásokat is figyelembe kell venni. A jelenlegi finanszírozási viszonyok mellett nagyon fontos szempont egy gyógyszer kiválasztásánál, hogy az adott betegségre regisztrálva van-e. Ehhez azonban számos vizsgálati fázison kell megfelelnie a gyógyszernek, ami évekbe, évtizedekbe és milliárdokba is kerülhet. Off label alkalmazásnak azt az esetet tekintjük, amikor olyan betegségre alkalmaznak egy gyógyszert, amire az (még) nincs törzskönyvezve.

A klinikusok sokszor megelőzik, vagy nem várják ki, amíg ezek a fentebb említett vizsgálatok befejeződnek, hanem már jóval előtte, a saját tapasztalatuk alapján használják ezeket a szereket különböző kórképekben. Számos szomatikus betegségben használt gyógyszer esetében is megfigyelhető ez a jelenség, de jelen esetben a pszichotrop szerekre fókuszálnék. Gondoljunk az atípusos antipszichotikumokra, amelyeket már évek óta alkalmaznak bipoláris mániában is, pedig erre a betegségre csak a közelmúltban regisztrálták ezeket a szereket, nem is mindegyiket. Ugyanígy felhozható példaként az amisulpirid esete, mely alacsony dózisban hatékony lehet a depresszió terápiájában is, pedig a gyógyszert csak szkizofréniára regisztrálták. Mit tehet ilyenkor a klinikus? Fossza meg a beteget az általa helyesnek vélt terápiától? Vagy változtassa meg a diagnózist, ezáltal a biztosítót hozva nehéz helyzetbe és írja fel támogatással a gyógyszert? Ez szerintem egy igen általános és elterjedt probléma, csak keveset beszélünk róla.

Persze hatalmas pénzekekről van szó (gondoljunk csak az atípusos antipszichotikumok árára), a biztosítónak nem érdeke ennek finanszírozása. Ezzel viszont betegek tízezreit fosztja meg a hatékony, modern terápia lehetőségétől.

Vannak persze olyan szerek is, melyek ára elenyésző, mégis alkalmazásuk csak off-label módon lehetséges bizonyos kórképekben. Ilyen „olcsó” szer a propranolol, melyet előszeretettel alkalmaznak, alkalmazunk akatíziában, pedig erre a tünetegyüttesre nincs regisztrálva. Más kérdés persze, hogy hála a modern anti-

Advisory Board / Tanácsadó bizottság

Jacques Bradwejn (Ottawa)
Robert Belmaker (Beersheva)
Angelos Halaris (Chicago)
Juan J. Lopez-Ibor (Madrid)
Herbert Y. Meltzer (Nashville)

Stuart A. Montgomery (London)
Hans-Jürgen Möller (München)
Ahmad Okasha (Kairó)
Eugene S. Paykel (London)
Norman Sartorius (Genf)

pszichotikumoknak, egyre kevesebb akatíziás beteggel találkozunk manapság.

Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a propranolol hatékony lehet a poszttraumás stressz betegség prevenciójában is, de ennek alkalmazása a klinikumban csak a nagyon távoli jövőben lehetséges.

Ide illő példa, hogy a poszttraumás stressz betegségre csak két antidepresszívumot regisztráltak Magyarországon (hasonlóan az USA-hoz), a sertralint és a paroxetint, ettől függetlenül számos egyéb gyógyszert is alkalmaznak a betegség kezelésében, „hála” a magas komorbiditásának.

Vannak persze olyan vélemények is, hogy az off-label alkalmazás a gyógyszergyárak érdeke, akik ezen lehetőség kihasználására még biztatják is a klinikusokat. Minden gyakorló orvos legfőbb vezérlő elve kell legyen, hogy a betegek számára minél hatékonyabb, korszerűbb terápiát tudjon biztosítani, elősegítve ezzel a gyorsabb gyógyulást. E nemes cél érdekében bizonyos adminisztratív határok átlépése véleményem szerint megbocsátható bűnnek számít, főleg úgy, hogy ezeket a tudomány, a kutatások később igazolják.

Péter László

Tisztelt Olvasók!

A Magyar Pszichofarmakológusok Társaságáról és a X. Magyar Neuropszichofarmakológiai Kongresszusról szóló információk, valamint a Neuropsychopharmacologia Hungarica digitális változata olvasható az MPPT honlapján: www.mppt.hu